

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 334

van **KARIN BROUWERS**

datum: 20 mei 2022

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Cultuurconnect - CloudLibrary-project - Auteursvergoeding voor het uitlenen van e-boeken

Ik stelde de minister al eerder vragen over de vergoeding die auteurs ontvangen voor het uitlenen van hun e-boeken via het cloudLibrary-project van Cultuurconnect.

Recent ontvingen we over deze kwestie een zeer duidelijk standpunt van de Vlaamse Auteursvereniging (VAV). Ze verwijzen naar de federale auteurswetgeving, waarbij het uitdrukkelijk de bedoeling was een gelijke vergoeding voorop te stellen per exemplaar in de collectie en per uitlening, ongeacht de titel. Door de verschillende voorwaarden van de licentievergoeding binnen cloudLibrary (A- en B-titels naargelang van datum van verschijnen, 1, 2 of 3 naargelang van 'verwachte belangstelling van de gebruikers'), is die gelijke behandeling opgeheven.

1. Kunnen Cultuurconnect en de openbare bibliotheken handelen tegen de principes van gelijke vergoeding die vastgelegd werden in de federale auteurswetgeving?
2. De hoge kosten van de bibliotheken aan Cultuurconnect voor cloudLibrary hebben geleid tot een advies voor een afzonderlijke invoering van extra leenvergoeding voor gebruikers van cloudLibrary, gefaciliteerd door Cultuurconnect die concrete formules en de administratieve consequenties daarvan aanbiedt op zijn website. Cultuurconnect en de bibliotheeksector hebben zich in het verleden steeds verzet tegen een billijke bijdrage van de gebruiker voor de leenvergoeding.

Is de bereidheid tot extra betaling voor het uitlenen van e-boeken niet de aanleiding om een algemene bijdrage van de gebruiker aan de uitleenvergoeding in te voeren?

3. In het grootste deel van de uitgavecontracten van de titels die opgenomen zijn in cloudLibrary is het exploitatierecht voor uitleningen van e-boeken via openbare instellingen buiten de wettelijke regeling niet overgedragen aan de uitgeverijen door de auteurs en hebben de uitgeverijen dus onrechtmatig gehandeld. Een overtreding waarvoor de VAV bij herhaling heeft gewaarschuwd maar die door Cultuurconnect is genegeerd.

Kan Cultuurconnect, daartoe gemandateerd door de Vlaamse overheid, afspraken maken met één partij - de uitgeverijen - als ze een andere rechthebbende partij - de auteurs - van het overleg uitsluit en daardoor de exploitatierechten van auteurs worden geschonden?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 334 van 20 mei 2022

van **KARIN BROUWERS**

1. De uitleningen die gebeuren binnen cloudLibrary vallen niet onder het leenrecht, dat een toestemmingsregeling met onder andere principes van gelijke vergoeding voorziet, maar gebeuren binnen een licentiemodel. Elke licentie houdt de aankoop in van een pakketje uitleningen (met een beperkte looptijd), die volgens het single use principe gebruikt kunnen worden. De licentieregeling waarbinnen e-boeklicenties aangekocht worden op het cloudLibrary platform is gedifferentieerd op basis van een categorisering. Het is de verantwoordelijkheid van de uitgevers die de titels ter beschikking stellen op het platform om ervoor te zorgen dat alle rechten voor verkoop van de licenties in orde zijn, en dat hierbij alle wettelijke en contractuele verplichtingen, in het bijzonder ten aanzien van de auteurs, worden nageleefd. Niets in het cloudLibrary model staat in de weg dat de uitgevers deze verantwoordelijkheid zouden (kunnen) nakomen in hun relatie met de auteurs.
2. Bibliotheken zijn in de mogelijkheid gesteld om e-boeken (of andere digitale collecties via login met een Mijn Bibliotheek-profiel) enkel aan te bieden aan hun bibliotheekleden die een plusabonnement nemen. Deze abonnementen zijn duurder dan het standaard abonnement om lid te worden van de bibliotheek. In de praktijk biedt er momenteel slechts één bibliotheek e-boeken aan binnen een plusabonnement. Het gaat hier niet om een leenvergoeding, maar om een gedeeltelijke compensatie van de hoge kostprijs voor e-boeken (of andere digitale collecties). Cultuurconnect verzet zich vanzelfsprekend niet tegen bibliotheken die autonoom beslissen om een billijke bijdrage te vragen aan gebruikers voor het gebruik van de bibliotheek (inclusief digitale collecties).
3. Cultuurconnect koopt enkel licenties aan die door de uitgeverijen ter beschikking gesteld worden binnen cloudLibrary. Het is de verantwoordelijkheid van de uitgevers die de titels ter beschikking stellen op het platform om ervoor te zorgen dat alle rechten voor verkoop van de licenties in orde zijn, en dat hierbij alle wettelijke en contractuele verplichtingen, in het bijzonder ten aanzien van de auteurs, worden nageleefd. Cultuurconnect heeft na een aanbestedingsprocedure een overeenkomst gesloten met Standaard Boekhandel in het kader van het verlenen van de e-boekendienst, die dan op haar beurt overeenkomsten afsloot met de Nederlandstalige uitgeverijen en een licentiemodel uitwerkte. Cultuurconnect heeft geen inzage in de overeenkomsten die gesloten werden tussen auteurs en hun uitgevers en kan de bewering dat de uitgevers onrechtmatig handelen, niet verifiëren. Als er vermoedens zijn van onrechtmatig handelen, zou dit idealiter dan ook in de relatie tussen de auteurs en hun uitgevers opgenomen moeten worden.